

Teoria política**2012/2013**

Codi: 101117

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Graduat en Ciència Política i Gestió Pública	818 Graduat en Ciència Política i Gestió Pública	OT	0	0

Professor de contacte

Nom: Joan Botella Corral

Correu electrònic: Joan.Botella@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Aquesta assignatura es considera d'especial interès per a la formació de l'estudiant de Ciències polítiques, ja que la seva matèria constitueix una de les columnes vertebrals de la Ciència política. Les teories polítiques són les "teories" que han de comprendre els futurs politòlegs, per poder fonamentar i contextualitzar les investigacions, els estudis i els fenòmens que analitzin en el seu futur professional.

Partint de la base que els alumnes ja han adquirit uns coneixements bàsics sobre la Història de les Idees Polítiques a Occident (Pensament Polític), i han abordat algunes de les seves expressions en el Liberalisme, el Conservadorisme, el Nacionalisme o el Socialisme, en aquesta assignatura es pretén fer un pas més per aproximar-nos a algunes de les aportacions que, des del camp de la teoria i la filosofia política, han protagonitzat alguns dels principals debats teòrics contemporanis.

No hi ha prerequisits formals per al seguiment d'aquesta assignatura. Tot i això, es donarà per suposat que l'alumne té les habilitats necessàries per a tractar amb textos de certa complexitat conceptual, per treballar-los de manera adequada, per a presentar-los en sessions públiques i per a discutir críticament els seus continguts.

RECOMANACIONS:

Tractant-se d'una matèria destinada a proporcionar un panorama general dels principals debats contemporanis en Teoria política i a potenciar les capacitats de lectura, anàlisi crítica, reflexió personal i argumentació oral i escrita. Sent necessari debatre en públic emprant argumentacions sòlides i no meres opinions ad hoc, l'assistència a totes les activitats docents és obligatòria. A més ha de disposar-se de temps suficient per llegir, pensar i escriure, sigui individualment, **s i g u i e n g r u p**. S'aconsella a l'alumne que durant tot el desenvolupament de l'assignatura segueixi de manera habitual el tractament que reben determinats assumptes de l'actualitat política, a través de diferents mitjans de comunicació (escrits i audiovisuals), a fi de poder seguir fàcilment els diferents debats, qüestions i enfocaments que puguin plantejar-se en classe. Igualment, per aconseguir un aprofitament òptim d'aquesta assignatura, es recomana que l'alumne posseeixi coneixements bàsics d'informàtica (processador de text, presentacions gràfiques, eines de navegació en Internet i obtenció d'informació, així com del Campus Virtual de la UAB. És aconsellable posseir un nivell intermedi d'anglès, que permeti a l'alumne ampliar l'àmbit de les informacions que pugui consultar, tals com a investigacions, notícies i bibliografia redactades en anglès.

Objectius

Donada l'extensió i l'amplitud de la matèria, hem optat per realitzar una incursió en l'obra i el pensament d'alguns autors referents dels principals corrents de la Teoria política contemporània. Aquest curs se centrarà, doncs:

- 1.- Realitzar una introducció als principals corrents i als principals debats i arguments de la teoria política normativa contemporània en una perspectiva contextualista, això és, orientada pels problemes fonamentals de les democràcies actuals.
- 2.- Completar la perspectiva empírica de la Ciència política amb un acostament normatiu i pluralista de l'horitzó de valors, arguments i assumpcions des dels quals es realitzen les preguntes i dissenys d'investigació, si implementen i avaluen les polítiques públiques o es dissenyen les institucions.
- 3.- Desenvolupar una perspectiva crítica d'anàlisi dels conceptes, vocabularis i pressupostos subjacents als arranjaments institucionals i polítiques públiques de les democràcies contemporànies així com als programes d'investigació de la Ciència política actual.
- 4.- Revisar arguments, idees i conceptes polítics i enriquir el vocabulari que permeti una millora de la capacitat de reflexió personal, argumentació, exposició i expressió oral i escrita en Ciència política.
- 5.- Relacionar els debats teòric-polítics contemporanis amb altres dimensions intel·lectuals i polítiques de la vida cultural contemporània: cinema, pintura, música, literatura.

Competències

- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets.
- Emprar les teories polítiques contemporànies i entendre el seu valor analític per a casos concrets de l'esfera interna i internacional
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Identificar les principals teories polítiques contemporànies, interpretar textos polítics clàssics i actuals, i ser capaç d'argumentar des de diferents posicions teòriques
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar autònomament.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i valorar críticament l'aparició del liberalisme.
2. Analitzar i valorar críticament l'aparició dels feixismes d'entreguerres i la reconstrucció del pensament liberaldemocràtic després de la Segona Guerra Mundial.
3. Analitzar i valorar críticament les alternatives al liberalisme.
4. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
5. Argumentar sobre el renaixement del republicanisme.
6. Argumentar sobre la contraposició comunitarisme-llibertarisme.
7. Avaluar la contribució de moviments com ara el feminisme, l'ecologisme o els diversos moviments identitaris.
8. Descriure l'aparició de l'estat en el sentit modern i exposar les aportacions teòriques de Maquiavel, Bodin, Hobbes.
9. Descriure, comentar i valorar els nous plantejaments del pensament demoliberal, com ara el seu fonament individualista o la neutralitat dels dissenys institucionals.
10. Emprar les teories polítiques contemporànies i entendre el seu valor analític per a casos concrets de l'esfera interna i internacional
11. Explicar la redefinició de la noció de ciutadania en el context de la globalització.
12. Exposar els diferents corrents de la tradició socialista, en especial la ruptura de 1917 i l'aparició del comunisme.

13. Exposar els elements clau del pensament polític en l'antiguitat grecoromana: individu i comunitat des de Sòcrates a Aristòtil.
14. Exposar l'aportació de John Rawls i la justícia distributiva, i valorar-ne l'impacte en el debat en la teoria política contemporània.
15. Exposar l'impacte en el pensament polític de l'aparició del cristianisme.
16. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
17. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
18. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
19. Identificar i relacionar les principals teories polítiques contemporànies, interpretar textos polítics clàssics i actuals i ser capaç d'argumentar des de diferents posicions teòriques
20. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
21. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
22. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
23. Treballar autònomament.
24. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Continguts

- 1.- Les renovacions de la tradició *liberal*: Ralf Dahrendorf; John Rawls. La revisió conservadora: el pensament "*llibertari*" de R. Nozick.
- 2.- Del "jo" al "nosaltres": el pensament *comunitari*. en A. MacIntyre i M. Walzer.
- 3.- La convivència entre comunitats en societats plurals: la problemàtica *multicultural* segons Ch. Taylor. Immigració y societat democràtica en W. Kymlicka.
- 4.- La revisió "*republicana*" : llibertat com a absència de dominació; deliberació i participació com a continguts del procés democràtic. Ph. Van Parijs i Ph. Petit.
- 5.- El nou socialisme: la *tercera via* d'A. Giddens. La noció de "*patriotisme constitucional*" de J. Habermas.
- 6.- La crítica dels discursos globals: la mirada *postmoderna*. M. Foucault i J.F. Lyotard.
- 7.- El pensament polític *feminista*: de la lluita per la *igualtat* a la reivindicació de la *diferència*. De Simone de Beauvoir a Judith Butler.
- 8.- A l'esquerra de la socialdemocràcia: l'ecologisme. A. Dobson i la *ciutadania ecològica*. "Un altre món és possible" : els plantejaments *altermundialistes*. Hi pot haver alternativa *revolucionària*? : T. Negri.
- 9- Els *persuasius* neocons: F.Fukuyama i S.P. Huntington

Metodologia

La dedicació de l'estudiant a aquesta assignatura es divideix en diversos tipus d'activitats, cadascun d'ells amb un pes determinat d'hores de treball. Aquesta assignatura és de 6 ECTS, és a dir, implica una dedicació total de l'estudiant de 150 hores, distribuïdes de la següent manera:

- Les activitats dirigides són activitats a l'aula, amb la presència del professor i poden consistir en classes magistrals, seminaris de discussió de les lectures previa presentació per part de l'alumne del autor corresponent i sessions orientades a qüestions pràctiques, en les que s'analitzaran casos, problemes i exemples relatius al temari del curs.
- Les activitats supervisades són activitats dutes a terme per l'estudiant fora de l'aula d'acord amb un pla de treball dissenyat i posteriorment tutoritzat i avaluat per part del professor/a. Aquestes activitats es concretaran en l'elaboració d e u n t r e b a i l l
- Les activitats autònomes són totes aquelles que fa l'alumne pel seu compte tals com lectures bàsiques i complementàries, estudi dels apunts de classe o totes aquelles altres activitats que complementen la formació que s'assoleix en aquest curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	24	0,96	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19
Seminaris	48	1,92	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 19, 20, 21, 22, 24
Tipus: Supervisades			
Treballs	28	1,12	18, 19, 20, 22, 24
Tipus: Autònomes			
Estudi temari de l'assignatura	40	1,6	1, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 17, 19, 20, 22, 23, 24

Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura es compon de les parts següents:

- L'assistència i participació. A més de la obligatorietat de l'assistència, s'apreciarà especialment l'actitud d'aquells alumnes capaços de relacionar els diferents corrents de pensament i enfocaments teòric-conceptuals de l'assignatura amb els diferents temes de l'actualitat política i social del moment.
- Un examen final, compost de quatre preguntes curtes per un valor d'1,5 punts cadascuna i una pregunta a desenvolupar per un valor de 4 punts. És condició necessària per aprovar l'assignatura superar el examen parcial amb una nota mínima d' a p r o v a t .
- Dos controls de lectura: Aquests controls es realitzaran en horari lectiu i sense previ avis. Es imprescindible per superar l'assignatura haver-se presentat a un control de lectura i haver-lo aprovat.
- Un treball de curs sobre un tema que triaran conjuntament el professor i l'alumne. Hi ha algunes consideracions especialment remarcables sobre les condicions del sistema d'avaluació:
- Tots els lliuraments es realitzaran mitjançant el Campus Virtual en l'espai específic habilitat per a això. Qualsevol lliurament fora de temps o lloc serà considerada com un no presentat.
- Quant les activitats d'avaluació realitzades per l'alumne superin el 30%, l'alumne ja no podrà sol·licitar un no presentat.
- Finalment, si en la realització d'algunes de les activitats previstes, especialment en la realització dels treballs, es detecta qualsevol tipus de plagi (respecte treballs d'altres anys, pàgines webs, llibres, etc.) L'assignatura quedarà globalment suspesa i s'haurà de repetir en la seva totalitat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació	25%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 21, 22
Control de lectura 1	5%	1	0,04	4, 10, 17, 19, 20, 22
Control de lectura 2	5%	1	0,04	4, 20, 22
Examen Final	30%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 21, 22, 23
Exposició en classe	15%	1	0,04	4, 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24
Treball	20%	2	0,08	4, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24

Bibliografia

Bibliografia:

Encara que no existeix un manual que correspongui de manera exacta amb el programa docent, es tindran com a guia per a la preparació del temari alguns dels capítols dels següents manuals:

Arteta, A., Guitián, E., Máiz R. (eds.) *Teoría Política* Alianza Editorial 2008

Dryzek, Honig, B Phillips, A. (eds) *Handbook of Political Theory* Oxford U. Press 2008

Máiz, R. (ed.) *Teorías políticas contemporaneas* Ed. Tirant Lo Blanch 2009

McKinnon, C. *Issues in Political Theory* Oxford U. Press, 2012.

VALLESPÍN, F. (coord.) *Historia de la teoría política*, volums 5 i 6. Madrid: Alianza, varies edicions.

A més, l'alumne haurà de llegir dues o més obres corresponents a cadascun dels moviments teòrics estudiats (capítols del programa). Aquesta bibliografia s'entregarà a l'inici del curs.

Actividades complementarias: Cinema

- Citizen Kane Orson Welles
- Good Night. And Good Luck George Clooney
- El Sur Víctor Erice
- Paris, Texas Wim Wenders
- Copying Beethoven A. Holland
- Into the Wild Sean Penn
- Deserto Rosso M. Antonioni
- Gruppo di famiglia in un interno L. Visconti
- Trois couleurs: rouge K. Kieslowsky
- Sunshine Itsvan Szabo
- East is East Damien O'Donnell
- It's a Free World... Ken Loach
- La pelota Vasca Julio Medem
- Ulysses' Gaze T. Angelopoulos
- Michael Collins Neil Jordan
- Iron Jawed Angels Katia von Garnier
- Million Dollar Baby Clint Eastwood
- The French Lieutenant's Woman Karel Reisz
- The Age of Innocence Martin Scorsese
- 4 meses, 3 semanas, 2 días Cristian Mungiu
- Todo sobre mi madre Pedro Almodóvar
- Milk Gus Van Sant
- Mulholland Drive David Lynch
- The Hours Stephen Daldry
- Thirteen Conversations about One Thing Jill Sprecher
- An Inconvenient Truth Al Gore
- The 11th Hour N. e L. Connors

Actividades complementarias: Novela

- El viaje del Profesor Caritat Steven Lukes
- Contrapunto Aldous Huxley
- Invisible Paul Auster
- La Peste A. Camus
- Pequeña Isla Andrea Levy
- G John Berger
- Verano J. Coetzee
- Microcosmos Claudio Magris

- Memorias de Adriano M. Yourcenar
- La Condición Humana A. Malraux
- Se está haciendo cada vez más tarde A. Tabucchi
- El lobo estepario H. Hesse
- La marcha Radetzky Joseph Roth
- Un armiño en Chernopol Von Rezzori
- El Mundo de Ayer S. Zweig
- La muerte de Virgilio H. Broch
- Auto de Fe Elias Canetti
- Doktor Faustus Thomas Mann
- Un Puente sobre el Drina Ivo Andrich
- La vida está en otra parte Milan Kundera
- Suite Francesa Irene Nemirovsky
- El Arco Iris de la Gravedad Thomas Pynchon
- Elegía para un americano Siri Husvedt
- Submundo Don DeLillo